

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКЗП 2 «ФІЛОСОФІЯ НАУКИ»

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Спеціальність	D3 Менеджмент
Освітньо-наукова програма	Менеджмент
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет	Навчально-науковий інститут заочної і дистанційної освіти
Кафедра	Кафедра права, професійної та соціально- гуманітарної освіти: ifp@pdatu.edu.ua
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити ЄКТС /120 год.
Мова викладання	Українська
Інформація про викладача дисципліни	Попович Микола Дмитрович, доктор філософських наук, професор Електронна пошта: busterbunny@ukr.net Номер телефону: +38(067) 9320040
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова дисципліна
Передумови для вивчення дисципліни	Для вивчення навчальної дисципліни «Філософія науки» здобувач вищої освіти має володіти основами математики, інформатики, правознавства, природничих та соціально- гуманітарних наук.
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Відповідно до принципів академічної доброчесності та нормативних документів ЗВО «ПДУ» щодо політики академічної доброчесності, очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Здобувачі, відповідально відноситимуться щодо дотримання норм законодавства про авторське право, вказуватимуть посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, уникатимуть фальсифікації або фабрикації інформації. Дотримуватимуться усіх зобов'язань відповідно до укладеної декларації про дотримання академічної доброчесності http://surl.li/noftg, http://surl.li/foccn. Відвідування занять. Обов'язковим є відвідування усіх видів занять. З об'єктивних причин (хвороба, карантин, індивідуальний графік, тощо) навчання може проходити в он- лайн форматі. Здобувачі обов'язково мають дотримуватись строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт що передбачені під час вивчення дисципліни. Визнання результатів попереднього

	навчання. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти http://surl.li/fobze. Зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю). В неформальній освіті: - закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). В інформальній освіті: - наявність наукових публікацій; - волонтерська діяльність. Перезарахування результатів навчання отриманих під час здобуття попередньої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет»
--	--

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Філософія науки» є розуміння здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти сутності, соціальних функцій та закономірностей розвитку науки, головних етапів історичного розвитку світової науки та особливостей розвитку науки в Україні; особливостей розвитку науки і освіти в період четвертої індустріальної революції. Концепція викладання філософії науки спирається на закон України про вищу освіту згідно з яким сучасний доктор філософії – це висококваліфікований фахівець в певній галузі науки що має науковий світогляд й сповідує гуманістичні цінності. Завданням навчальної дисципліни «Філософія науки» є: формування у здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти сучасної наукової картини світу, абстрактного, теоретичного, логічного, аналітичного, системного, творчого і критичного мислення, широкої ерудиції, основ методологічної культури наукового дослідження; допомогти їм роль і місце науки, техніки та технологій у сучасному суспільстві, ознайомити з основними проблемами філософії науки, основними типами наукової раціональності.

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Філософія науки» у здобувачів вищої освіти формуються наступні компетентності:

ІК.	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
ЗК 01.	Здатність виявити, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 02.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 03.	Здатність працювати у міжнародному контексті.
ЗК 04.	Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотримання принципів етики та академічної доброчесності.
СК 01.	Здатність виконувати оригінальні дослідження досягти наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті та дотичних до

	нього міждисциплінарних напрямках.
СК 02.	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел.
СК 04.	Здатність ініціювати, розробляти та управляти науковими проектами у менеджменті та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та/або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.
4. Зміст навчальної дисципліни	
Тема 1. Філософське осмислення феномену наукового пізнання.	
Тема 2. Методи та форми наукового пізнання.	
Тема 3. Діалектика як теорія розвитку та загальний метод пізнання.	
Тема 4. Феномен науки, його філософське та культурологічне осмислення.	
Тема 5. Закономірності розвитку науки та класифікація наук.	
Тема 6. Інновації у сучасній науці і техніці.	
Тема 7. Філософські проблеми природничих, технічних, технологічних, агрономічних, медичних, економічних та суспільних наук.	
Тема 8. Сучасна (4.0) індустріальна революція та її економічні, соціальні та культурні наслідки.	
Тема 9. Основні етапи історичного розвитку науки і техніки.	
Тема 10. Розвиток науки і техніки в Україні в XVIII-XIX століттях.	
Тема 11. Розвиток науки і техніки в Україні в XX-XXI століттях.	
5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни	
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:	
РН 02.	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями ті нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.
РН 06.	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.
6. Види навчальних занять	
Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), семінарські заняття (СЗ), самостійна робота (СР).	
7. Методи навчання	
Словесні методи (лекція, дискурс, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог, дискусія, обговорення підготовлених есе, презентацій, реферативний та аналітичний огляд розділів праць видатних філософів та вчених); наочні методи (пояснювально-ілюстративний), практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, проектування педагогічної технології, виконання практичних завдань самостійної роботи); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації зацікавлення, метод використання життєвого досвіду, моделювання професійних ситуацій); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висунування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне	

навчання).	
8. Методи та критерії оцінювання	
8.1. Критерії оцінювання	
В освітньому процесі Університету використовуються такі види контролю: поточний, семестровий (підсумковий) та підсумкова атестація здобувачів вищої освіти. Оцінювання здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачів освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю визначаються з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання. У межах поточного контролю здобувач вищої освіти може набрати 60 балів (якщо форма семестрового контролю – екзамен) або 100 балів (якщо форма семестрового контролю – залік/диференційований залік). На семестровий контроль у формі екзамену відводиться 40 балів. Розподіл балів, які можуть набрати здобувачі зазначені у відповідній робочій програмі. Сума балів за поточний контроль складається із балів, отриманих за результатами навчання під час лекцій, семінарських (практичних, лабораторних) занять та самостійної роботи здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних здобувачем вищої освіти балів з поточного та семестрового контролю (якщо форма семестрового контролю – екзамен) або шляхом підсумування балів тільки з поточного контролю (якщо форма семестрового контролю – залік). Підсумкова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Відповідність семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» https://surl.lu/xfvsrs. та робочої програми з даної дисципліни	
8.2. Методи оцінювання	
Усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), письмові (розв’язання тестів, написання есе, інтерпретація фрагментів творів видатних зарубіжних та українських філософів), комп’ютерні (презентації доповідей, виконання завдань у системі Moodle), самоконтроль, самоаналіз.	
9. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	
Засоби навчання	1 Авторські навчальні посібники викладача навчальної дисципліни. 2 Пакет тестів оцінювання знань здобувачів вищої освіти (міститься у навчальному посібнику викладача навчальної дисципліни) для проведення поточного контролю. 3 Перелік контрольних питань навчальної дисципліни. 4. Список рекомендованих тем для написання есе. 5 Електронний навчальний курс на платформі Moodle. 6 Комп’ютер з електронним проектором та переносним екраном.
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	1. Попович М. Д. Філософія: історичний екскурс: навчальний посібник. Кам’янець-Подільський: ПДАТУ, 2020. 309 с. 2. Афанасьєв А. І., Жарких В. Ю. Філософія та методологія наукових досліджень: конспект лекцій. Одеса: НУ «Одеська Політехніка». 2024. 115 с. 3. Каравець І, Кадікало А. Сучасна філософія науки: теми і проблеми. К.: Новий світ-2000. 2025. 141с. 4. Дзюбань О. П. Філософія науки: підручник. Київ: Одеса: Фенікс. 2024. 516 с. 5. Ковтун Н. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Житомир: ЖДУ імені Івана Франка. 2024. 130 с. 6. Філософські проблеми сучасного наукового пізнання: підручник / Я. В. Тараросєв, О. О. Дольська, Т. М. Дішкант та ін. / . Харків: Видавець Іванченко І. С. 2023. 550 с. https://repositjey.kpi/kharkow.ua/server/api/cjre/bitstreams/ec570172-

dc88-4ef3-90b1=17add2605928/content

7. Заремський М. Й. Філософія науки: навчальний посібник. Глухів: ГУІ. 2022. 211с.

8. Філософія науки: підручни /О. П. Сидоренко, С. С. Карлюк, О. А. Коваленко, Т. В. Розова /. К.: КНТУ. 2020. 230 с.
<http://dspace/kntu.r.ua/handle/123456789/12347>

9. Попович М. Д. Філософія: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський:ПДАТУ, 2021.404 с.

10. Попович М. Д. Філософія, Історія і теорія: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський, 2022. 660 с. <https://surl.li/umvipw>

11. Попович М. Д. Конспект лекцій до вивчення навчальної дисципліни «Філософія науки». Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ, 2023. 401 с.

12. Житарюк І. В. Філософія освіти, науки та окремих її галузей: навчальний посібник. К.: Видавництво «Людмила». 2022. 620 с.
<https://archer/chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/5000>

13. Стежко З. В., Римар С. П. Філософські проблеми наукового пізнання: навчальний посібник: Кропивницький: ЦНТУ. 2022. 210 с.

14. Барбара Кассен. Європейський словник філософій. Лексикон неперекладностей. Пер. з фр. К.: Дух і літера, 2020. Том перший. 576 с.

15. Барбара Кассен. Європейський словник філософій: український контекст. Лексикон неперекладностей. Пер. з фр. Том п'ятий. К.: Дух і літера, 2024. 496 с.

16. Європейський словник філософії. Лексикон неперекладностей. Пер. з фр. Том третій. К.: Дух і літера, 2013. 328 с. <https://esxatos.com/ievropeyskiy-slovník-filosofiy-4-toma>

17. Європейський словник філософії. Лексикон неперекладностей. Пер. з фр. –Том четвертий. К.: Дух і літера, 2016. 440 с.
<https://esxatos.com/ievropeyskiy-slovník-filosofiy-4-toma>

18. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

19. Міністерство розвитку економіки, довкілля та сільського господарства України URL: <https://www.me.gov.ua>

20. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.

21. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.

22. Enciclopedia Britannica <https://www.britannica.com>

23. Електронний навчальний онлайн-курс на платформі <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/philosophy/>

24. Попович М. Д. Філософія науки. ЕНК на платформі Moodle.
<http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1954>